

have fulgt denne anbefalede Regel for Bekjendtgjørelser, hvilket, som jeg antager, ikke har været uden Skade for Statskassen. Angaaende Forslaget under Nr. 7 har jeg personlig ikke Meget at tilføie til dette Andragende, som jeg har havt den Ære at indbringe, da det forekommer mig, at den ærede Ordsfører ved dette som overhovedet har truffet Sagens egentlige Point. Det er vistnok megen Tvivl underkastet, hvorvidt det kan siges, at dette Monopol endnu kan være bestaaende, da det anden Gang er ubleiet til Andre end oprindelig var paatænkt, og man skulde formentlig, at naar Bedkommende ikke selv kunde gjøre Brug deraf, maatte det være ophørt med det Samme og ikke være gaaet i Arv; i alt Fald er det en saa underlig Levning fra gammel Tid, at jeg ikke nærer Tvivl om, at den ærede Minister har al Anledning til at sørge for at faae Forholdet løst, med mindre det skulde løses paa en anden mere naturlig Maade ved den Paagjældendes Død. Jeg maa beklage, at jeg ikke har opnaaet at faae Udvalget med til en Indstilling angaaende Andragendet fra Buis Sogneraad. Jeg har maattet høre mig for den juridiske Overveielse, som dette interessante Spørgsmaal har faaet i Udvalget, og jeg skal vidne, at mine ærede Kollegaer, skjøndt jeg har set paa det Ætjuridiske ved Sagen med noget andre Dine end de, dog have behandlet Spørgsmaalet med en saadan Belvillie, at jeg ikke har troet at burde stille mig fra dem med Hensyn til selve Slutningen. Der foreligger saaledes ingen Indstilling med Hensyn til dette Punkt, men jeg tror at burde være overbevist om, at den meget ærede Indenrigsminister vil skjenke et Spørgsmaal af den Natur sin særlige Opmærksomhed, naar han formentlig snart forelægger en Revision af vor Fattiglovgivning for Rigsdagen, ligesom jeg ikke skal undlade at bemærke, at hvorvel man kan sige, at Undersaatterne i Almindelighed bør kjende den Lovgivning, hvorunder de leve, saa er dog selve dette Spørgsmaal af en saa indviklet og forviklet Bestaafenhed, at jeg ikke tror, der er mange Jurister i Landet, som kunne siges at være fortrolige dermed, og derfor havde det været i høi Grad ønskeligt, om Justitsministeriet, for ikke at tale om den nuværende Justitsminister, havde veiledet Sogneraadet i Opfattelsen deraf og altsaa i 1867 havde givet en ligesaa tydelig Resolution, som den, man senere fremkom med i 1875. Det forekommer mig, at Sogneraadet i den Henseende har havt Ret til at fordrø en anden konsekvent Fremgangsmaade og en større juridisk Veiledning af Autoriteterne, end det i dette Tilfælde har faaet. Indstillingen under Nr. 12 skal jeg anbefale. Jeg skal selvfølgelig ikke vove at udtale mig om selve Spørgsmaalets interessante juridiske Side, men, saa vidt jeg kan skjønne, ligger der her den alvorligste Opfordring til dog mulig at forhindre, at en Spøisteretsdom vedbliver at være ligesom en

Lov for samme Domstol i alle beslægtede Forhold, hvorved man mulig ved et ligesom ukaldet Vidnesbyrd i en Sag eller ved den manglende Oplysning om Sagen har kunnet træffe en Afgjørelse for et enkelt Tilfælde, hvis Rigtighed i høi Grad betvivles af faare Mange, der ogsaa turde siges at være i høi Grad sagkyndige, og som desuagtet kan komme til at faae Følger for en lang Række af Tilfælde og omstøde og krenke Retsbevidstheden hos en stor Del af Beboerne og omstøde den formentlig positive Ret i flere Tilfælde for enkelte Personer. Det er en Selvfølge, at Flertallet, saaledes som den er udviklet af den ærede Ordsfører, har maattet tage Sagen forsigtig og ikke har turdet indlade sig paa nogen særlig Kritik af den retlige Afgjørelse, som har fundet Sted, men at Penvisningen af Sagen til den høitagtede Justitsminister desuagtet vil faae Betydning, derom tror Flertallets Medlemmer vistnok alle at kunne være forvisede. Jeg skal indskrænke mig til disse Bemærkninger.

Winther: Der er et Andragende, som har været omtalt, og som ogsaa er omtalt af den ærede sidste Taler, nemlig angaaende Forpligtelsen til at aflevere Exemplarer af trykte Sager fra de forskjellige Bogtrykere, hvormed jeg skal tillade mig en Bemærkning. Jeg antager, at denne Forpligtelse rimeligvis maa hidrøre fra den Tid, da man fik Bogtrykkerprivilegier. For saa vidt som man nu i den senere Lovgivning ikke har fastholdt denne Bestemmelse, at man ved Siden af Pengeafgiften for Næringsbevis tillige skal levere denne Afgift, forekommer det mig, at man maatte kunne blive fri for den. I alt Fald er det aabenbart, at det er et Tillæg til Næringsafgiften, som der her paalægges i Følge en, jeg veed ikke hvilken, gammel Bestemmelse (B. e. g.: Presseloven.) naa, Presseloven. Derfor er det ogsaa min Overbevisning, at enten maatte der blive et Afslag i den Pengeafgift, der kræves af Trykkeriernes Næringsdrift, eller ogsaa maatte Friexemplarerne bortfalde, thi ellers paalægges man disse Fokk en særlig Byrde fremfor andre Statsborgere, hvilket efter min Mening er høist uretfærdigt. I Øvrigt skal jeg ganske henholde mig til, hvad der er udtalt baade af den ærede Ordsfører og af den ærede Rigsdagsmand for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg), men jeg har dog villet føie denne ene Bemærkning til det, der allerede er fremkommet.

Ordsføreren (Tauber): Med Hensyn til det Punkt, der blev berørt af den ærede sidste Taler, nemlig Indsendelsen af Friexemplarer til Bibliothekerne, skal jeg lige overfor det ærede Medlem for Veile Amts 1ste Valgkreds (Gad) bemærke, at det ikke er en lidet trykkende Byrde for de Paagjældende, at de skulle indsende disse Friexemplarer. For Bladenes Bedkommende er det ingenlunde Tilfældet, at de trykke et ubestemt